

TOTO
MULTÉ
ČÍSLO
VYŠLO
6. 1. 1990
ZDARMA

ROČNÍK 1

VYDÁVÁ SE V HRANICÍCH

MULTÉ ČÍSLO

A máme tu Nový rok. Nový rok 1990. Rok nadějí, rok, od kterého my všichni očekáváme mnohé. Od změn společenských, až po změny v nás. Po změny nás všech. Nový rok přišel rychle. Stejně rychle se však mění vše to, co nás až doposud obklopovalo. Snad tato rychlost někoho zarazila, ale to vše s sebou nese život. Život nečeká, kráčí a pádí kupředu milovými kroky, tak jako rychle běží kupředu naše sametová revoluce. Kení najednou čas se zastavit a bilancovat dny, týdny a měsíce minulé. Je čas nového roku, nových činů, nových nadějí. Nejen naděje jedné pro jednoho, ale naděje pro nás všechny.

Minul čas vánoční, pro nás jaksi nesváteční, ale o to krásnější v tom, že jsme si mohli nadělit to nejcenější, co jsme si mohli nadělit - prezidentského úřadu se ujal pan Václav Havel. A s ním se navrátila opravdu vláda a vůle lidu. Neboť co není dnes veřejné? Co není dnes občanské v tom pravém slova smyslu? Vše je dnes veřejné a není a nemělo by být již jen soukromé. My všichni bychom se měli účastnit této věci veřejné.

O to více nás hřeje vědomí, že již v počátcích činnosti Občanského fóra v Hranicích jsme se mohli opřít o řadu Vás, o řadu hranických občanů, kteří nam spontanně podali pomocnou ruku a pomohli tak opravdu rychlému chodu věci přístich. Všichni ti, s kterými jsme mohli počítat už od prvopočátku, prokázali právě onen diskutovaný občansky přístup k věcem veřejným, ať už slovem nebo finanční pomocí. Ano, věcem veřejným, které se dotýkají a budou dotýkat všech nás, občanů tohoto města. A současně vyslovujeme obdiv a poděkování všem těm, kteří neváhali a projevíli svůj lidský i občansky postoj k tragickým udalostem, které se odehrály koncem minulého roku v Rumunsku.

Zaráží nás ale na druhé straně i nemalý počet těch váhavých, přešlapujících na místě i neschopných (mnohých dodnes) pochopit tuto dobu, kdy padají mnohé, doposud platné lži, které jsou nyní nahrazovány skutečnými pravdami.

Věci veřejné kolem nás běží zavratnou rychlostí a nikdo už nemůže jen čekat. Čekání bylo doposud dosti. Proto se obracíme zvláště na Vás, kteří stále čekáte. Nečekejte, přidejte se k veřejnému snažení o nápravu věcí veřejných, dejte všanc svůj profil občansky a přidejte se k této všeobecné nápravě starého ziti, abychom celý rok 1990 i roky přísti mohli skutečně považovat za už opravdu světlou budoucnost naší země, našeho národa, našeho lidu, našeho města. Pevně věříme, že nápravu všech věcí kolem nás se stane opravdu věcí veřejnou, věcí nás všech.

☺ F

OBČANSKÉ FÓRUM

JAK DÁL V ČINNOSTI OBČANSKÝCH FÓR HRANIC A VENKOVA

V počátcích existence Celostátního koordinacího výboru OF, po 17. listopadu 1989, se klíčovou otázkou stala otázka vzájemné informovanosti a spolupráce mezi Prahou a ostatními oblastmi republiky. A dnes, zde na hranicku, je rozhodující otázkou, lze říci přímo otázkou existenční, navázání kontaktu a spolupráce se závody a okolními obcemi. V oblasti hranicka neexistuje žádný informační zdroj, žádné místní noviny, které by informovaly občany Hranic a okolí o našich specifických problémech či aktuálních otázkách, zajímavých širokou veřejnost. Je zde sice vydáván Zpravodaj města Hranic a lázně Teplice nad Bečvou, ale jeho periodičnost (1x za měsíc) a náplň současným potřebám nevyhovují. Jak už bylo v tomto multém čísle řečeno, chtěl by tuto úlohu převzít týdeník OF Hranice. A proto vyzýváme občany hranické, aby se svými příspěvky, náměty, návrhy či kritickými připomínkami co nejvíce zapojili do činnosti OF Hranice, a to prostřednictvím OF na závodech a hlavně v okolních obcích. K dnešnímu dni existuje patnáct podnikových OF a patnáct OF ustanovených v obcích hranicka.

O co tedy jde? O to, aby se formou spolupráce OF v obcích a na závodech s koordinacího výborem OF v Hranicích sjednotila činnost všech fór hranicka, ujasnila koncepce vzájemné spolupráce v období do svačbočných voleb, navázaly pracovní kontakty a vytvořila se funkční a životaschopná oboustranná vazba, což je základní předpoklad k úspěšnému dosažení všech vytyčených cílů.

CC

OBČANSKÉ FÓRUM A OBČANÉ HRANIC - POMOC RUMUNSKU

Hranice 24. 12. 19 89

Potraviný pro Rumunsko (koupě)

Kčs 1182 h 40

slovy: dva tisíce sto osmdesát a dvě koruny

Potraviný nám. Sov. arm.
vod. Hracura Petr.

bylo vám dnes připsáno s díky k dobru.

[Signature]

Kčs = 1182, h

Název účtu adresáta
ČSČK - RUMUNSKO
PRAHA

SBČS a číslo účtu PRAHA
35-16-839-011

Zúčtovací data plátců:
RUMUNSKO ČSČK

Odesílatel:
OBČANSKÉ FÓRUM
NÁMĚSTÍ
HRANICE

1-1 20 05768
Přijímá: []



CHARTA 77

Prohlášení CHARTY 77 ze dne 1. 1. 1977

Dne 13. 10. 1976 byl ve sbírce zákonů ČSSR (č. 120) zveřejněn „Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech“, které byly jménem naší republiky podepsány v roce 1968, stvrzeny v Helsinkách roku 1975 a vstoupily u nás v platnost dnem 23. 3. 1976. Od té doby mají naši občané právo a náš stát povinnost se jimi řídit.

Svobody a práva, jež tyto pakty zaručují, jsou důležitými civilizačními hodnotami, k nimž v dějinách směřovalo úsilí mnoha pokrokových lidí, a jejichž uzákonění může významně pomoci humánnímu rozvoji naší společnosti. Vitáme proto, že ČSSR k těmto paktům přistoupilo. Jejich zveřejnění nám ale s novou naléhavostí připomíná kolik základních občanských práv platí v naší zemi zatím — bohužel — jenom na papíře.

Zcela iluzorní je například právo na svobodu projevu, zaručované článkem 19 prvního paktu:

Desítkám tisíc našich občanů je znemožněno pracovat v jejich oboru jenom proto, že zastávají názory odlišné od názorů oficiálních. Jsou přitom často objektem nejrozmanitější diskriminace a šikanování ze strany úřadů i společenských organizací; zbaveni jakékoliv možnosti bránit se, stávají se prakticky obětí apartheidu.

Statistickým dalším občanů je odprárána „svoboda od strachu“ (preambule prvního paktu), protože jsou nuceni žít v trvalém nebezpečí, že projeví-li své názory, ztratí pracovní a jiné možnosti.

V rozporu s článkem 13 druhého paktu, zajišťujícím právo na vzdělání, je nesčetným mladým lidem bráněno ve studiu jen pro jejich názory nebo dokonce pro názory jejich rodičů. Bezpočet občanů musí žít ve strachu, že kdyby se projevíli v souladu se svým přesvědčením, mohli by být buď sami nebo jejich děti zbaveni práva na vzdělání.

Uplatnění práva „vyhledávat, přijímat, rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, či prostřednictvím umění“ (bod dvě, článek 19 prvního paktu) je stíháno nejen mimosoudně, ale i soudně, často pod rouškou kriminálního obvinění (jak o tom svědčí mimo jiné právě probíhající procesy s mladými hudebníky).

Svoboda veřejného projevu je potlačována centrálním řízením všech sdělovacích prostředků i publikačních a kulturních zařízení. Žádný politický, filosofický či vědecký názor nebo umělecký projev, jen trochu se vymykající úzkému rámci oficiální ideologie či estetiky nemůže být zveřejněn; je znemožněna veřejná kritika kritizovaných společenských jevů, je vyloučena možnost veřejné obrany proti nepravdivým a urážlivým nařčením oficiální propagandy (zákonná ochrana proti „útokům na čest a pověst“, jednoznačně zaručovaná článkem 17 prvního paktu, v praxi neexistuje), lživá obvinění nelze vyvrátit a marný je každý pokus dosáhnout nápravy nebo opravy soudní cestou; v oblasti duchovní a kulturní tvorby je vyloučena otevřená diskuse. Mnoho vědeckých a kulturních pracovníků i jiných občanů je diskriminováno jen proto, že před lety legálně zveřejňovali či otevřeně vyslovovali názory, které současná politická moc odsuzuje.

Svoboda náboženského vyznání, důrazně zajišťovaná článkem 18 prvního paktu, je systematicky omezována mocenskou svévolí; oklešťováním činnosti duchovních, nad nimiž trvale visí hrozba odepření nebo ztráty státního souhlasu s výkonem jejich funkce; existenčním i jiným postihem osob, které své náboženské vyznání slovem či skutkem projevují; potlačováním výjimky náboženství apod.

Nástrojem omezení a často i úplného potlačení řady občanských práv je systém faktického podřízení všech institucí ve státě politickým direktivám aparátu vládnoucí strany a rozhodnutím mocensky vlivných jednotlivců. Ústava ČSSR a ostatní zákony a správní normy neupravují ani obsah, ani formu, ani tvorbu a aplikaci takových rozhodnutí; jsou převážně zákulisní, často jen ústní, občanům vesměs neznámá a jimi nekontrolovatelná; jejich původci nezodpovídají nikomu než sami sobě a své vlastní hierarchii, přitom však rozhodujícím způsobem ovlivňují činnost zákonodárných i výkonných orgánů státní správy, justice, odborových, zájmových i všech společenských organizací, jiných politických stran, podniků, závodů, úřadů, zařízení, přičemž jejich příkazy mají přednost i před zákonem.

Dostanou-li se organizace nebo občané při výkladu svých práv a povinností do rozporu s direktivou, nemohou se obrátit k nestranné instanci, protože žádná neexistuje. Tím vším jsou vážně omezena práva vyplývající z článků 22 a 21 prvního paktu (práva sdružovat se a zákaz jakéhokoliv omezení jeho výkonu) i článku 25 (rovnost práva podílet se na vedení věcí veřejných) a článku 26 (vyloučení diskriminace před zákonem).

Tento stav také brání dělníkům a ostatním pracujícím zakládat bez jakéhokoliv omezení odborové a jiné organizace k ochraně svých hospodářských a sociálních zájmů a svobodně využívat práva na stávkou (bod 1 článku 8 druhého paktu).

Další občanská práva, včetně výslovného zákazu „svévolného zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence“ (článek 17 prvního paktu), jsou povážlivě narušována také tím, že ministerstvo vnitřní bezpečnosti nejvýznamnějšími způsoby kontroluje život občanů, například odposlechem telefonů a bytů, kontrolou pošty, osobním sledováním, domovními prohlídkami, budováním sítě informátorů z řad obyvatelstva (získáváním často nepřipustnými hrozbami nebo naopak sliby). Často přitom zasahuje do rozhodování zaměstnavatelů, inspirovuje diskriminační akce úřadů a organizací, ovlivňuje justiční orgány a řídí propagandistické kampaně sdělovacích prostředků. Tato činnost není regulována zákony, je tajná a občan se proti ní nemůže nijak bránit.

V případě politicky motivovaného tresního stíhání porušují vyšetřovatelé a justiční orgány práva obviněných a jejich obhajoby, zaručované článkem 14 prvního paktu i čs. zákony. Ve věznicích se s takto odsouzenými lidmi zachází způsobem, který porušuje lidskou důstojnost vězněných, ohrožuje jejich zdraví a snaží se je morálně zlomit.

Obecně je porušován i bod 2 článku 12 prvního paktu, zaručující právo občanů svobodně opustit svou zemi, pod záminkou „ochrany národní bezpečnosti“ (bod 3) je

toto právo vázáno na různé nepřipustné podmínky. Svolně se postupuje i při udělování vstupních víz cizím státním příslušníkům, z nichž mnozí nemohou navštívit ČSSR například jen proto, že se pracovně či přátelsky stýkali s osobami u nás diskriminovanými.

Někteří občané — ať soukromě, na pracovišti či veřejně (což je prakticky možné jen v zahraničních sdělovacích prostředcích) — na soustavné porušování lidských práv a demokratických svobod upozorňují a dožadují se v konkrétních případech nápravy; jejich hlasy však zůstávají většinou bez odezvy a nebo se stávají předmětem vyšetřování.

Odpovědnost za dodržování občanských práv v zemi padá samozřejmě především na politickou státní moc. Ale nejen na ni. Každý nese svůj díl odpovědnosti za obecné poměry, a tedy i za dodržování uzákoněných paktů, které k tomu ostatně zavazují nejen vládu ale i všechny občany.

Pocit této spoluodpovědnosti, víra ve smysl občanské angažovanosti a vůle k ní, i společná potřeba, hledat její nový a účinnější výraz přivedl nás k myšlence vytvořit CHARTU 77, jejíž vznik dnes veřejně oznamujeme.

CHARTA 77 je volné, neformální otevřené sdělovací sdružení lidí různých přesvědčení, různé víry a různých profesí, které spojuje vůle jednotlivě i společně se zasazovat o respektování občanských a lidských práv v naší zemi i ve světě. Těch práv, která člověku přiznávají oba uzákoněné mezinárodní paktů, závěrečný pakt Helsinské konference, četné mezinárodní dokumenty proti válkám, násilí a sociálnímu a duchovnímu útisku, a které souhrnně vyjadřuje Všeobecná deklarace lidských práv OSN.

CHARTA 77 vyrůstá ze zájmu o solidaritu a přátelství lidí, kteří sdílejí starost o osud ideálů, s nimiž spojují svůj život a práci.

CHARTA 77 není organizací, nemá stanovy, stále orgá-

ny a organizačně podmíněná členství. Patří k ní každý, kdo souhlasí s její myšlenkou, účastní se její práce a podporuje ji. CHARTA 77 není základnou k opoziční politické činnosti. Chce sloužit k obecnému zájmu jako mnohé podobné iniciativy v různých zemích na Západě a Východě.

Nechceme tedy vytyčovat vlastní program politických či společenských reforem či změn, ale vést v oblasti svého působení konstruktivní dialog s politickou a státní mocí, zejména tím, že budeme upozorňovat na různé konkrétní případy porušování lidských práv, připravovat jejich dokumentaci, navrhnout řešení, předkládat různé obecnější návrhy směřující k prohlubování těchto práv a jejich záruk, působit jako prostředník v případných konkrétních konfliktních situacích, které může bezprávi vyvolat, apod. ...

Svým symbolickým jménem zdůrazňuje CHARTA 77, že vzniká na prahu roku, který byl vyhlášen rokem práv politických vězňů a v němž má Bělehradská konference zkoumat plnění závazků z Helsinek. Jako signatáře tohoto prohlášení považujeme prof. dr. Jana Patočku, dr. h. c. Václava Havla a prof. dr. Jiřího Hájka úlohou mluvčích CHARTY 77. Tito mluvčí ji plinomocně zastupují jak před státními a jinými organizacemi, tak i před náši a světovou veřejností a svými podpisy zaručují autenticitu jejich dokumentů. V nás i v dalších občanech, kteří se připojí, budou mít své spolupracovníky, kteří se s nimi zúčastní potřebných jednání, ujmou se dílčích úkolů a budou s nimi sdílet veškerou zodpovědnost.

Věříme, že CHARTA 77 přispěje k tomu, aby v Československu všichni občané pracovali a žili jako svobodní lidé.

V Praze dne 1. 1. 1977

NĚKOLIK VĚT

První měsíce roku 1969 znovu a jasně ukázaly, že i když se současně československé vedení velmi často zaklíná slovy „přestavba“ a „demokratizace“, ve skutečnosti se dost zoufale vzpírá všemu, co demokracii vytváří nebo co jí alespoň vzdáleně připomíná. Perlice a iniciativy občanů, které samo nezorganizovalo, odmítá jako „nátlakové akce“, odlišné politické názory odsuzuje jako „antisocialistické a nepřátelské“, pokojná lidová shromáždění rozhání, do přípravy nových zákonů nedovoluje veřejnosti mluvit.

Tytéž měsíce však zároveň ukázaly, že občanská veřejnost se už vymaňuje z letargie a že stále víc lidí má odvahu veřejně projevit svou touhu po společenských změnách.

Pohyb ve společnosti se tak začíná stále povážlivěji srážet s nehybností moci, roste společenské napětí a začíná hrozit napětí otevřené krize. Takovou krizi si nikdo z nás nepřeje.

Proto vyzýváme vedení naší země, aby pochopilo, že nadešel čas ke skutečným a důkladným systémovým změnám a že tyto změny jsou možné a mohou mít úspěch jen tehdy, bude-li jim předcházet vskutku svobodná a demokratická diskuse. Prvním krokem k jakýmkoli smysluplným změnám, novou ústavou počínaje a ekonomickou reformou konče, musí být tedy zásadní změna

společenského klimatu v naší zemi, do kterého se musí vrátit duch svobody, důvěry, tolerance a plurality.

Podle našeho názoru je k tomu třeba:

1. Aby byli okamžitě propuštěni všichni političtí vězňové.
2. Aby přestala být omezována svoboda shromažďování.
3. Aby už přestaly být kriminalizovány a pronásledovány různé nezávislé iniciativy a začaly být konečně chápány i vládou jako to, čím v očích veřejnosti už dávno jsou, totiž jako přirozená součást veřejného života a legitimní výraz jeho různotvárnosti. Zároveň by neměly být kladeny překážky vznikání nových občanských iniciativ, včetně nezávislých odborů, svazů a spolků.
4. Aby byly sdělovací prostředky i veškerá kulturní činnost zbaveny všech forem politické manipulace a předběžné i následné škrty a cenzury a otevřeny svobodné výměně názorů a aby byly legalizovány sdělovací prostředky, působící dosud nezávisle na oficiálních strukturách.
5. Aby byly respektovány oprávněné požadavky všech věrných občanů.
6. Aby byly všechny chystané i uskutečňované projekty, které mají natrvalo změnit životní prostředí v naší zemi a předurčit tak život budoucích generací, neodkladně předloženy k všestrannému posouzení odborníkům a veřejnosti.

7. Aby byla zahájena svobodná diskuse nejen o padesátých letech, ale i o Pražském jaru, invazi pěti států Varšavské smlouvy a následné „normalizaci“. Je smutné, že zatímco v některých zemích, jejichž armády tehdy do československého vývoje zasáhly, se už dnes o tomto tématu začíná věcně diskutovat, u nás je to stále ještě velké tabu, a to jen proto, aby nemuseh odstoupit ti lidé z politického a státního vedení, kteří jsou odpovědní za dvacetileté upadání všech oblastí společenského života u nás.

Každý kdo souhlasí s tímto stanoviskem může je podpořit svým podpisem.

Vládu vyzýváme, aby s ním nenaložila tak, jak je dosud zvyklá s nepohodlnými názory nakládat. Zasadila by tím osudnou ránu nadějím, jimiž jsme vedeni, totiž nadějí na skutečný společenský dialog jako jediné možné východisko ze slepé uličky, v níž se dnes ČESKOSLOVENSKO nalézá.

SOCIALISMUS PODLE ŠVÉDSKÉHO MODELU

Ekonomický systém Švédska se vyznačuje:

- koexistencí rovnoprávných sektorů
- preferencí konkurence
- obchodně výrobním modelem fungování podniku
- důrazem na jejich rentabilitu

Významná je řídicí úloha státu, stát proniká do ekonomiky průběžně podle potřeby, působení státu je velmi různorodé, od konce 70. let např. podporuje rozvoj malých forem podnikání, malé podniky jsou považovány za důležité doplněk velkých firem, který současně řeší problémy vzniklé v důsledku strukturálních změn (pracující odcházejí z omezeného odvětví, nacházejí v malých podnicích nové příležitosti).

Celkově lze ekonomický systém Švédska zhodnotit jako tzv. třetí cestu charakterizovanou propojením stimulace a restrikce. Cílem této cesty je prosperita při plné zaměstnanosti a důležitým prostředkem dosažení tohoto cíle je inovovaný daňový systém vyznačující se širokou daňovou základnou a nižšími maximálními sazbami. Daňové břemeno je rovnoměrně rozloženo, sazba pro podniky je 30%.

Třetí cesta znamená upevnění smíšené ekonomiky jak v soukromém, tak v rozsáhlém státním sektoru. Prosazuje důslednou státní politiku, která se vyznačuje:

- aktivním přístupem k pracovnímu trhu
 - vyváženou mzdovou politikou
 - promyšlenou rozpočtovou politikou
- a) Každý švédský občan má právo na práci, stát se snaží zabezpečit plnou zaměstnanost. Proto je vybudována celostátní síť elektronického zpracování informací v zájmu registrace volných míst, existuje rozsáhlá nabídka přeskolovacích a doškořovacích kursů, jsou hrazeny náklady spojené s hledáním místa, zvláštní péče je věnována invalidům.
 - b) Švédští občané mají poměrně vysoké daně, a proto jejich čistá mzda je o dost nižší než například v NSR. To však neznamená, že je nižší jejich životní úroveň, protože existuje rozsáhlý systém sociálních dávek. Švédové jsou přesvědčeni, že daňovou zátěž lze lépe snášet při jejím rovnoměrném rozložení mezi všechny. Daňový systém je proto progresivní, mzdová politika státu i odborů „Solidární“. Všichni mají právo na státní dávky.
 - c) Mnoho plateb státního rozpočtu jde ve prospěch občanů. Vzdělání, lékařská péče jsou v podstatě zdarma, každý má právo na penzi, aniž platil příspěvky (státní penze se financuje z daní).

TOTALITA

TOTALITA — násilně zavedená jednotu (zpravidla ve fašistickém režimu) — viz Slovník cizích slov, SPN, Praha 1983, str. 737.

TOTALITNÍ SYSTÉM se dotýká svými nároky člověka téměř na každém kroku. Dotýká se ho ovšem v ideologických rukavicích. Proto je život v něm skrz na skrz prorostlý tkání přetvářky a lži.

- Vláda byrokracie se nazývá vládou lidu,
- jménem dělnické třídy je zotročena dělnická třída,
- všestranné ponížení člověka se vydává za jeho definitivní osvobození,
- izolace od informací se nazývá jejich zpřístupněním,
- mocenská manipulace veřejnou kontrolou moci a mocenská svévole dodržováním právního řádu,
- potlačení kultury jejím rozvojem,
- rozšiřování imperiálního vlivu je vydáváno za pomoc národům potlačovaným,
- nesvoboda projevu za nejvyšší formu svobody,
- volební fraška za nejvyšší formu demokracie,
- zákaz nezávislého myšlení za nevědeckější světový názor,
- okupace za bratrskou pomoc.

Moc je v zajetí vlastních lží, proto musí falšovat. Falšovat minulost, falšovat přítomnost a falšovat budoucnost. Falšovat statistické údaje.

Předstírá, že nemá všemocný a všehoschopný policejní aparát. Předstírá, že respektuje lidská práva. Předstírá, že nikoho nepronásleduje. Předstírá, že se nebojí. Předstírá, že nic nepředstírá.

Člověk nemusí věřit těmto mystifikacím. Musí se však chovat tak, jako by jim věřil, anebo je musí alespoň tolerovat, a nebo musí alespoň vycházet dobře s těmi, kteří jimi operují.

Už proto musí žít ve lži.

Nemusí přijmout lež, stačí že přijal život s ní a v ní. Už tím totiž stvrzuje systém, naplňuje ho, a je jím. Je-li základní oporou systému život ve lži, pak není divu, že jeho základní hrozbou se stává život v pravdě. Proto ho musí stíhat tvrději než cokoli jiného.

Václav Havel, O lidskou identitu

NEDOPUSTÍME NAVRAT TOHOŽTO SYSTÉMU!!!

Několik myšlenek ze statí Václava Havla

... Čechoslováci poznali až příliš dobře na vlastním osudu /vždyť dodnes se z toho vlastně tak úplně nevzpamatovali/, kam může vést politika appeasementu. Ještě dlouhá léta se budou asi historici dohadovat, zda by svět musel absolvovat druhou světovou válku s jejími milióny mrtvých, kdyby se byly západní demokracie dokázaly včas a energicky postavit na odpor HITLEROVI.

1985

... Jsem příznivcem "antipolitické politiky". Totiž politiky nikoli jako technologie moci a manipulace s ní nebo jako kybernetického řízení lidí, nebo jako umění účelovosti, praktik a intrik, ale politiky jako jednoho ze způsobů, jak hledat a dobývat v životě smysl; jak ho chránit a jak mu sloužit; politiky jako praktikované mravnosti, jako služby pravdě; jako bytostně lidské a lidskými měřítky se řídící starosti o bližní.

1984

... Věda s úžasem zjišťuje to, co dřív věděl i pologramotný sedlák: že každý pokus vzít takřikajíc přírodu beze zbytku do lidských rukou a vysmát se jejím tajemstvím, zrušit zkrátka Boha a zahrát si na něj - že každý takový pokus se musí člověku vymstít.

1984

... Nezbyvá nám, než stále znovu se obracet v každé věci ke svému Bohu či svému svědomí /jak kdo/, stále znovu a jedinečně vstupovat do principiálního dialogu se sebou samým a stále znovu se nakonec rozhodovat sami a za svá rozhodnutí si sami také plně ručit.

1985

... Naděje, bez níž nelze smysluplně žít, je stavem ducha, nikoliv světa. Naděje je hluboce vnitřní a hluboce osobní východisko k životu. Zápas naděje s beznadějí je pravděpodobně starý jako lidstvo samo; vyrůstá ze samé rozporné podstaty lidské existence a bylo by hrozně pohodlné a velmi hloupé svádět ho na husákovský režim. Ten může produkovat kolik chce beznaděje, tak mocný ale rozhodně není, aby byl schopen vyoperovat z lidské duše dimenzi naděje.

1985

... Zdá se mi být přímo mou povinností znovu a znovu mladým lidem připomínat, že životní orientaci, měřítko a hodnoty musí hledat především sami, v sobě a skrze sebe, že je musí hledat svým vlastním životem, že tohle hledání nemůže nikdo absolvovat za ně, tak jako nikdo nemůže žít za ně jejich život.

1985

/Zpracovalo Informační centrum
českomoravské divadelní obce/